

Stortingslijst van het archief van Jozef Coole (1907-1910, 1916-1930, 1938-1974)

(S/1991/096)

Michel Vermote

INLEIDING

‘De arme werkjongen Jozef Coole moet zes maanden in ’t gevang.’ Het is een van de klassiekers uit onze fotocollectie die op ruime schaal werd verspreid. De algemene verontwaardiging over de vervolging van vakbondssecretaris Jozef Coole (1878-1940) werd onder meer op die manier gemanifesteerd. Coole had in 1907 een artikel gepubliceerd in *Vooruit* over de erbarmelijke arbeidsomstandigheden bij de textielfabriek De Kien in Kortrijk. De Kien legde klacht neer en Coole werd van maart tot september 1909 opgesloten. Zijn vrijlating groeide uit tot een volksfeest. De jonge BWP had er een martelaar bij. Jozef Coole werd een van de leidinggevende figuren van de socialistische beweging in Kortrijk. Hij was jarenlang secretaris – later voorzitter – van de Federatie van Vakbonden van Midden- en Zuid-West-Vlaanderen en was naast gemeenteraadslid (1921) ook senator vanaf 1929.

Over zijn syndicale en politieke activiteiten vinden we sporen terug in het archief van de socialistische beweging van Kortrijk dat Amsab-ISG bewaard wordt (archief nr. 3). Het stukje persoonlijk archief dat jarenlang bewaard werd door de familie en in mei 1991 werd binnengebracht door historicus Nicole Deryckere vertelt ons heel wat meer over de figuur Jozef Coole. Het bevat zijn briefwisseling uit de jaren 1907-1910, met brieven van de Dienst Arbeidsinspectie, bewijsmateriaal in verband met de werkomstandigheden bij De Kien, brieven van zijn advocaat Constant Heynderyck uit Gent en de processen-verbaal met zijn veroordeling. Tijdens het half jaar achter de tralies onderhield hij regelmatig contact met familieleden en vrienden (waaronder volksvertegenwoordiger August Debunne), evenals met een breed spectrum van socialistische organisaties die hem in die moeilijke periode moreel steunden. Een nog indringender beeld van zijn persoon krijgen we via zijn literaire productie: liedteksten en gedichten uit de periode 1917-1930. Vol ironie en volkse humor (*Tentoonstelling van ratten in ’t liberaal fabriek te Eeklo*) of diepe emoties (*Het weezenkind van den soldaat*), maar meestal combattief (*Strijdlid van stakers van mijnheer Libeer te Meulebeke*). Een innemend stukje volkscultuur. Het archief bevat 9 nummers, opgeborgen in 1 archiefdoos. Het bestrijkt de periode 1907-1974 en is raadpleegbaar mits toestemming van de verantwoordelijke archivaris.

STORTINGSLIJST

- 1 Pamfletten, nota's, proces-verbaal en briefwisseling met A.Debunne, volksvertegenwoordiger, C.Heynderyckx, advocaat, de Dienst Arbeidsinspectie van het Ministerie van Arbeid e.a. betreffende arbeidsomstandigheden, syndicale activiteit, vervolging door firma De Kien.
1907-1908 1 omslag
- 2 Pamfletten, processen-verbaal, briefkaarten, telegrams en briefwisseling van vrienden en familieleden, diverse socialistische organisaties en A.Debunne, volksvertegenwoordiger, C.Heynderyckx, advocaat, e.a. betreffende vervolging door firma De Kien, gevangenschap maart-september 1909, syndicale en politieke actie.
1909-1910 1 omslag
- 3 Liedteksten betreffende strijdlieden.
[1920]-1929 1 omslag
N.B. Gedrukte of gestencilde teksten
- 4 Liedteksten betreffende strijdlieden.
1919-1929 1 omslag
N.B. Getypte teksten
- 5 Liedteksten betreffende sociaal geëngageerde- en strijdlieden.
1916-1923 1 omslag
N.B. Handgeschreven teksten
- 6 Teksten betreffende gedichten.
1917-1930 1 omslag
- 7 Paspoort en gelegenheidsdrukwerk betreffende J.Coole.
1938-1939 1 omslag
- 8 Gelegenheidsdrukwerk, foto's, knipsels en specimina betreffende J.Coole: begrafenis en herdenking.
1943-1974 1 omslag
- 9 Gelegenheidsdrukwerk, foto's, knipsels en specimina betreffende varia.
1938-1953 1 omslag

OVERGEBRACHT NAAR ANDERE DEPARTEMENTEN

Departement Bibliotheek

- Monografieën
Les actes Officiels du Procès Ferrer. Bruxelles, 1910.
Voor Recht en Vrijheid te Kortrijk. Kortrijk, 1939.
- Tijdschriften
La Raison. Journal Mensuel de la Federation Nationale des
Libres Penseurs, Bruxelles, 1900 (nrs. 1-2 en 3-4).

Departement Beeld en Geluid

- Foto's
1 foto schilderij J.Coole (portret), s.a.
13 foto's teraardebestelling J.Coole, (1946).
- Ikonografisch materiaal
1 doodsprentje J.Coole, (1946).